

Цифрова трансформація бізнесу

Цифрова трансформація — цей термін у світі освіти, бізнесу та загалом є одним із найуживаніших. Трактуючи термін цифрової трансформації доволі різняться як з точки зору науковців так і з точки зору бізнесу. Цифрова трансформація — це процес впровадження інноваційних технологій у всі аспекти бізнесу, від щоденних операцій до прийняття стратегічних рішень. Та передбачає не лише перехід від аналогових інструментів до цифрових, але й зміну культури та переосмислення способів роботи компанії. Як і з будь-якою складною концепцією, навколо цифрової трансформації існує багато непорозумінь. На наш погляд необхідно розглянути складові цифрової трансформації бізнесу.

Коли ми говоримо про цифрову трансформацію, необхідно наголосити, що це не товар. Це процеси, які запускаються на рівні підприємства або організації. Вони передбачають кардинальні зрушення у способах створення та використання програмного забезпечення організаціями, способів налаштування внутрішніх операцій і, зрештою, способів мислення людей у цих організаціях.

Багато чого стало цифровим, починаючи від повідомлень, листів закінчуючи оплатою за товар чи послуги. Всередині організацій ця зміна мислення зрештою спричинена змінами в стосунках з кінцевими клієнтами, і керівництво повинно це усвідомлювати та реагувати.

Цифрова трансформація бізнесу передбачає перебудову системи менеджменту бізнес-організації і низку управлінських рішень:

- вибір способу цифрової трансформації. Перший – шлях поступової трансформації, який вважається неефективним, оскільки зміни в цифрових технологіях відбуваються занадто швидко. Другий – стрибкоподібний і більш ризикований, за якого фірми максимально швидко нарощують свої внутрішні технологічні можливості;
- розроблення цифрової стратегії фірми та повну зміну чинної бізнес-моделі [1].

На рис. 1 подано схему загальних напрямів для цифрової трансформації бізнесу. Всі перелічені складові поєднані між собою.



Рис. 1. Загальні напрями цифрової трансформації бізнесу

Для втілення цифрової трансформації в життя керівникам бізнесу необхідно розробити стратегію та напрями її реалізації. Розрізняють онлайн-стратегію та цифрову стратегію підприємства.

Онлайн-стратегія – це стратегія використання цифрових (онлайн) активів підприємства для максимізації її бізнес-результатів. Необхідно провести діагностику проблем у бізнесі, для розв'язання яких можуть бути використані онлайн-активи підприємства; здійснити розробку шляхів використання онлайн-активів для задоволення потреб, досягнення цілей фірми і стейкхолдерів; визначити пріоритетні онлайн-ініціативи підприємства. Головне – визначити здатність керівництва підприємства запроваджувати цифрові стратегії з виявленням джерел загроз і можливостей для нього, а вже на цій основі – обґрунтувати розподіл ресурсів та інвестицій у традиційні та цифрові стратегії.

Цифрова стратегія – це стратегія перетворення всієї діяльності підприємства на цифрову, в якій цифровий

зв'язок забезпечує взаємодію бізнес-організації зі своїми клієнтами, індивідуалізовані й персоналізовані пропозиції продуктів/послуг, прийняття рішень на основі даних, під впливом змін у зовнішньому та внутрішньому середовищі підприємства.

Під цифровими стратегіями розуміють також стратегії для цифрових операцій, використання хмарних технологій, управління додатками. Цифрова стратегія вибудовує ділові відносини за допомогою цифрових мереж для підтримки найважливіших бізнес-функцій і послуг [2].

Цифрова трансформація проникла в усі сфери людської діяльності. І хоча рівень впровадження та зрілості цифрової трансформації різняться від галузі до галузі, майже будь-який бізнес може використовувати нові можливості та отримувати від них вигоду.

Багато організацій зосереджуються на організаційній трансформації, але є чотири типи цифрової трансформації, які потрібно враховувати, щоб усвідомити її повну цінність. До них належать:

- Трансформація процесів. Це зосереджено на процесах, таких як дані, аналітика, штучний інтелект та будь-який процес, який може сприяти зниженню витрат і підвищенню операційної ефективності в бізнесі.

- Трансформація бізнес-моделі – це фундаментальні зміни в тому, як працює бізнес чи організація, що може включати персонал, процеси та технології.

- Трансформація домену – ця сфера пропонує чудову можливість перейти в нову область або сферу, яку бізнес, можливо, не досліджував раніше, завдяки придбання нових технологій.

- Культурна/організаційна трансформація. Йдеться про переосмислення мислення, процесів, можливостей і навичок для цифрового світу. Йдеться про просування цифрової трансформації через ініціативи зростання, які ґрунтуються на новій культурі та способі мислення.

Ключовою частиною цифрової трансформації є розуміння мотивів стати більш цифровими. Немає двох однакових компаній, тому важливо знати, чому керівництво компанії починає цей шлях. Причина, чому керівництво прагне здійснити цифрову трансформацію, полягає в тому, що бізнес прагне стати більш ефективним. Немає сенсу трансформувати бізнес, якщо немає цифрових навичок, щоб ним керувати. Тому необхідно впроваджувати навчальні програми, які можуть підвищити кваліфікацію наявних співробітників, щоб вони мали необхідні цифрові навички або принаймні цифрову грамотність.

Стратегія цифрової трансформації зможе спрямовувати бізнес до пошуку нових можливостей. Це має служити дорожньою картою, яку бізнес повинен дотримуватися, яка буде узгоджена з наявним планом фінансування.

Список використаних джерел:

1. Цифрова трансформація бізнесу: зміна стратегій і моделей розвитку. [Електронний ресурс]. Режим доступу: [https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2020/02/Strizhkova19Mono/Strizhkova19Mono%20\(4\).pdf](https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2020/02/Strizhkova19Mono/Strizhkova19Mono%20(4).pdf).
2. Воскобоева О. В., Ромащенко О. С. Індекс цифровізації як основний фактор розвитку цифрових технологій. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2018. № 4 (26). С. 56-61. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecmebi_2018_4_9.